

Tisková zpráva, 20. 3. 2024

„Co vědí děti a mladí lidé v dětských domovech o sexualitě a co je zajímavá?“

Výstupy konference #Zeptejse: práce se sexualitou v dětských domovech a nový nástroj BEZ ROZPAKŮ

Jaké potřeby mají děti v dětských domovech v oblasti sexuality a vztahů? Jak na ně reagují „tety“ a „strejdové“ z dětských domovů? Umíme zajistit v pobytových zařízeních sexuálně přívětivé prostředí? Jaké nástroje mohou pomoci profesionálům vést rozhovory s dospívajícími na téma intimity a vztahů? Nejen o těchto tématech byla řeč na závěrečné konferenci v Praze **#Zeptejse: práce se sexualitou v dětských domovech**, která proběhla 19. března pod záštitou zmocněnkyně pro lidská práva Kláry Šimáčkové Laurenčíkové. Akci zorganizovala Freya – Institut sexuality a vztahů a účastnilo se přes 70 lidí, kteří pracují s ohroženými dětmi a mládeží.

*„Děti v dětských domovech potřebují vzhledem ke své mnohdy traumatické minulosti cílenou podporu pro rozvoj zdravých vztahů a sexuality. Téma sexuality a vztahů je v pobytových zařízeních pro děti často opomíjeno a potlačováno. Projekt si klade za cíl skrze v ČR zatím nevyzkoušenou **metodu sítě vzájemného učení** (sdílení zkušeností, na míru šité vzdělávání personálu dětských domovů a postupné zavádění změn v zařízeních) objevovat možnosti, jak téma sexuality bezpečně otevírat a pomoci tak dětem vstoupit do dospělého života vybavené dovednostmi navazovat kvalitní vztahy,“* vysvětluje Kamila Šimková, projektová manažerka Freya.

„Na internetu je všechno, ale i tak si chceme povídat“

Freya hledala ve spolupráci s dětskými domovy cesty, jak rozvíjet v těchto zařízeních sexuálně přívětivé prostředí. *„Sexuálně přívětivým myslíme prostředí, kde je možné být sám*sama sebou, prožívat sexualitu beze strachu a moct si o sexualitě i vztazích bezpečně povídat,“* doplňuje **Petra Kutálková**, řešitelka výzkumu Freya „Co vědí děti a mladí lidé v dětských domovech o sexualitě a co je zajímavá?“ *„To vše souvisí se vzděláváním personálu zařízení, jeho metodickou podporou, proaktivním vytvářením prostoru, kde se mohou děti bez obav ptát na to, co je zajímavá v oblasti sexuality, a to již od předškolního věku,“* upřesňuje Kutálková z Freya.

Vychovatelé a vychovatelky z dětských domovů v Berouně, Nymburce, Náměšti nad Oslovou a dětského domova se školou v Chrudimi, kteří více než rok spolupracovali na zavedení tématu sexuality a vztahů do praxe jejich zařízení, sdíleli své pokroky (např. vytvoření dívčí terapeutické skupiny, vznik nových infomateriálů k tématu sexuality pro děti, s myškou Eliškou pro děti od školky či komiksy pro starší děti a řadu dalších). Díky spolupráci s **Platformou do dospělosti** se do diskuse zapojila i mladá žena, která vyrůstala v dětském domově a sdílela své zkušenosti a potřeby v oblasti vztahů a intimity.

Pavla Špeldová (lektorka Freya a dětská psychoterapeutka) se zabývala tématem traumatu a sexuality dětí. Podpořila účastníky a účastnice konference k vytváření sexuálně přívětivého prostředí: *„Tabuizace sexuality vede u dospívajících k pocitům studu a nedostatečného sebepřijetí. Mohou se cítit nepatřičně za to, že mají sexuální*

touhy nebo že mají otázky ohledně své sexuality. To může mít vliv na jejich psychické zdraví a sebevědomí a vést k potížím ve vztazích.“

Rozhovory o sexualitě/intimitě – nový nástroj BEZ ROZPAKŮ

Na konferenci byl pokřtěn nový poradenský nástroj **Bez rozpaků** (v originále Play it Right), který pomůže vychovatelům*vychovatelkám, sociálním pracovníkům*pracovnicím a dalším bezpečně a důvěrně otevírat témata spojená se sexualitou, intimitou a vztahy u dospívajících. Těmi jsou např. nastavení hranic v oblasti sexuality, vnímání sebehodnoty, prevence sexualizovaného násilí, vztah ke svému tělu, souhlas a nesouhlas, kybernásilí, porno a internet a další. „*Tento nástroj může být využit při práci se skupinou dospívajících či pro individuální rozhovory. Je vhodný zejména pro dospívající ve věku 12-25 let. Box Bez rozpaků obdrží zdarma účastníci*účastnice školení – dvoudenní školení proběhne na konci června 2024 a další připravujeme,*“ doplnila **Lucie Šídová**, ředitelka organizace Freya.

Odkaz na aktualitu z konference, včetně výzkumu „Co vědí děti a mladí lidé v dětských domovech o sexualitě a co je zajímavé?“ najdete [ZDE](#).

Shrnutí hlavních doporučení výzkumu (Freya, 2024):

- **Systematicky rozvíjet sexuálně přívětivé prostředí v zařízeních** (procesy, vzdělávání, podpora)
- **Proaktivně vytvářet prostor, kde se mohou děti ptát**, a to již od útlého věku (relevantní informace již v předškolním věku), vzdělávat prakticky.
- **Věnovat soustavnou pozornost situacím, které jsou pro personál a děti obtížné** (zejm. sexualizované násilí), poskytovat podporu a zlepšovat postupy.
- **Cíleně zvažovat další možnosti, jak umožnit dětem zažívat více soukromí.**
- **Hledat cesty, jak umožnit psychoterapeutickou podporu již od vstupu do dětského domova**

Na konferenci byly shrnuty výstupy v rámci projektu Systémové zavádění práce se sexualitou s využitím metody learning network. Projekt byl podpořen Nadací OSF v rámci programu Active Citizens Fund. Více o projektu [ZDE](#).

Kontakt pro média:

Mgr. Jana Poláková

PR manažerka Freya

e-mail: polakova@freya.live

tel.: 776 105 171

Kdo je Freya, z. s.?

Zabýváme vzděláváním, poradenstvím a dalšími aktivitami v oblasti sexuality a vztahů lidí se zdravotním postižením, seniorů a seniorek, lidí závislých na péči jiných osob či zranitelných skupin.

Věříme, že lidé s handicapem, senioři a seniorky a další zranitelné skupiny mají stejná práva a potřeby v oblasti sexuality a vztahů jako kdokoliv jiný.

V oblasti práce se sexualitou a vztahy nabízíme: vzdělávání pro pomáhající profese a rodiče, metodickou podporu při zavádění práce se sexualitou a vztahy v sociálních, zdravotních a školských zařízeních, supervizi, odborné sociální poradenství, edukační pomůcky pro práci se sexualitou aj. Rozvíjíme sexuální asistenci v ČR. Více na www.freya.live. FB: @Freya.vzdelavani; IG: @Freya_vzdelavani

